

OMMAVIY TADBIRLAR TUSHUNCHASI.

*Xamdamov Amirbek Xatam o`g`li
O`zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi
kunduzgi ta`lim 3-kurs kursanti*

Annotatsiya: mazkur maqolada tadqiqot mavzusining dolzarbligi, ichki ishlar organlari profilaktika inspektorlarining ommaviy tadbirlarini o`tkazish jarayonidagi asosiy vazifalarini va ushbu vazifalarni amalga oshirish davomida yuzaga kelishi mumkin bo`lgan muammoli holatlarni, tadbirlar davomida yuz berishi mumkin bo`lgan huquqbuzarliklarning oldini olish chora-tadbirlari, profilaktika inspektorining ushbu huquqbuzarliklarni oldini olish jarayonida jamoatchilik ishtiroki, ommaviy tadbirlarda jamoat tartibini saqlash va ta`minlashga oid chora tadbirlar, ommaviy tadbirlar davomida sodir etilgan huquqbuzarliklar natijasida jabrlangan shaxslarni himoya qilishning huquqiy asoslar, profilaktika inspektorining ushbu faoliyati doirasida yuritiladigan protsessual xujjatlar, ushbu faoliyatdagi muammo, shuningdek, ayrim turdagi mavjud kamchiliklarni bartaraf etish bo`yicha bir qator takliflar, yuqorida keltirib o`tilganlardan foydalangan holda ushbu faoliyatni takomillashtirish yo`nalishlari yoritib o`tilgan.

**Kalit so`zlar:** ommaviy tadbirlar tushunchasi, ommaviy tadbirlarda jamoat tartibini saqlash va ta`minlashga oid chora tadbirlar, ommaviy tadbirlar davomida sodir etilgan huquqbuzarliklar natijasida jabrlangan shaxslarni himoya qilishning huquqiy asoslari.

Abstract: in this article, the relevance of the research topic, the main tasks of preventive inspectors of the internal affairs bodies in the process of conducting mass events and the problematic situations that may arise during the implementation of these tasks, measures to prevent violations that may occur during the events, public participation of the prevention inspector in the process of preventing these violations, measures related to maintaining and ensuring public order at public events, legal grounds for the protection of persons injured as a result of violations committed during public events, procedural documents kept within the scope of this activity of the prevention inspector, problems in this activity, as well as a number of proposals for eliminating certain types of existing shortcomings, directions for improving this activity using the above-mentioned are highlighted.

Key words: the concept of public events, measures to maintain and ensure public order at public events, legal grounds for the protection of persons injured as a result of offenses committed during public events.

Аннотация: в данной статье рассмотрена актуальность темы исследования, основные задачи инспекторов-профилакторов органов внутренних дел в процессе проведения массовых мероприятий и проблемные ситуации, которые могут возникнуть при реализации этих задач, меры по предупреждению нарушений, которые могут возникнуть во время проведения мероприятий, публичное участие инспектора по профилактике в процессе предотвращения этих нарушений, меры, связанные с поддержанием и обеспечением общественного порядка на публичных мероприятиях, правовые основания защиты лиц, пострадавших в результате нарушений, совершенных во время публичных мероприятий, освещены процессуальные документы, находящиеся в пределах данной деятельности инспектора по профилактике, проблемы в этой деятельности, а также ряд предложений по устранению отдельных видов имеющихся недостатков, направления совершенствования этой деятельности с использованием изложенного.

Ключевые слова: понятие публичных мероприятий, меры по поддержанию и обеспечению общественного порядка на публичных мероприятиях, правовые основы защиты лиц, пострадавших в результате правонарушений, совершенных во время публичных мероприятий.

Dunyo mamlakatlarida ommaviy tadbirlarni o'tkazishda jamoat tartibi va xavfsizligini ta'minlash ko'p qirrali va kompleks tavsiflanuvchi masala sifatida davlat, jamoat tashkilotlari, fuqarolarning doimiy diqqat markazida bo'lib kelayotgan muammolardan biridir. Ommaviy tadbirlarni o'tkazishda jamoat tartibi va xavfsizligini ta'minlash bir tomondan, fuqarolarning erkin ravishda yig'ilishlar o'tkazishga bo'lgan huquqlarini kafolatlash bilan bog'liq bo'lsa, boshqa tomondan ommaviy tadbirlarni ruxsatsiz va noqonuniy holda o'tkazish davlat va jamiyat xavfsizligiga tahdid sifatida baholanadi. Xorij mamlakatlaridan AQSH (2020), Fransiya (2018), Ukraina (2018), Belarus (2020), Qirg'iziston (2018, 2020) va boshqa davlatlarda ommaviy tadbirlarni o'tkazish, jumladan, ko'cha namoyishlari va mitinglar bilan bog'liq noxush holatlarning yuzaga kelganligi masalaning dolzarbligini ko'rsatadi. Jahon miqyosida ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazishni tashkiliy-huquqiy tartibga solish muammolarini o'rganishga oid ilmiy tadqiqot ishlari amalga oshirilmoqda. Bu borada, ayniqsa ommaviy tadbirlar vaqtida

ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy va diniy omillar ta'sirida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan tartibsizliklar, noqonuniy miting va ko'cha yurishlari kabi murakkab jarayonlarning rivojlanish qonuniyatlarini o'rganish, mazkur omillar natijasida paydo bo'lishi mumkin bo'lgan ijtimoiy xavfning oldini olish va ommani boshqarishning ilmiy asoslangan samarali mezonlarini ishlab chiqish, jamoat tartibi hamda fuqarolar xavfsizligini ta'minlash darajasini oshirish bilan bog'liq muammolarning ilmiy asoslangan yechimlarini topishga qaratilgan tadqiqotlar muhim ahamiyat kasb etmoqda. O'zbekiston Respublikasida ham milliy davlatchilik va suverenitetni mustahkamlash, xavfsizlik va huquq-tartibotni ta'minlashga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, jami o'tkazilgan ommaviy tadbirlar 2022 yilda 74 811 tani tashkil etgan bo'lsa, 2023 yilda ushbu ko'rsatkich 109 977 taga yetib, o'tgan yilga nisbatan 47 foizga oshgan. Tadbirlarda ishtirok etuvchilar ko'rsatkichining 259 051 nafardan (2022 yilda) 357 978 nafarga (2023 yilda) yetib, 58 foizga ko'payganligi mamlakatimizda ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazishda jamoat tartibi hamda fuqarolar xavfsizligini ta'minlash, jamoat tartibining ommaviy buzilishini oldini olishda ichki ishlar organlarining boshqa huquqni muhofaza qiluvchi, davlat hokimiyati organlari va fuqarolik jamiyati institutlari bilan hamkorligining ilmiy-nazariy asoslari va tashkiliy-huquqiy mexanizmlarini yanada takomillashtirishni taqozo etib, mazkur yo'nalishda ilmiy izlanishlar olib borish, ularning natijalarini huquqni qo'llash amaliyotiga tatbiq etishni talab etadi. Hozirgi kunda ommaviy tadbirlarni tinch va osoyishta o'tkazish jarayonida ichki ishlar organlarining o'rni va roli beqiyos. Amaldagi normativ qonun hujjatlariga asosan O'zbekiston Respublikasida ommaviy tadbirlarni o'tkazishining huquqiy asosi bo'lgan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi (2014-yil 29-iyul) 205-son qarori¹ hamda O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar vazirligining 2015-yil 7 iyuldagi "Ommaviy tadbirlarga tayyorgarlik ko'rish va o'tkazish davomida jamoat tartibini saqlash, xavfsizlikni taminlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi 112-sonli buyrug'i² O'zbekiston Respublikasi hududida ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish tartibini belgilaydi, hamda ular ishtirokchilari obektlari, mamuriyatlari, ichki ishlar organlari, milliy gvardiya bo'linmalari, shuningdek, davlat boshqa organlarining ommaviy tadbirlarni

¹ O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi (2014-yil 29-iyul) 205-son qarori

² O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar vazirligining 2015-yil 7 iyuldagi "Ommaviy tadbirlarga tayyorgarlik ko'rish va o'tkazish davomida jamoat tartibini saqlash, xavfsizlikni taminlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi 112-sonli buyrug'i

o‘tkazishda fuqarolarning havfsizligini va jamoat tartibini taminlash bo‘yicha o‘zaro munosabatlari, huquqlari va majburiyatlarini tartibga soladi. Shu o‘rinda, tadbirlarning turlari va ularni o‘tkazish tartibiga to‘xtalishdan avval, uning lug‘aviy manosiga alohida etibor qaratsak “ O‘zbek tilining izohli lug‘ati”da “ommaviy ”so‘zining mohiyatiga “ommaga, ko‘pchilikka oid, ko‘pchilik tomonidan yoki omma orasida bajariladigan ommaviy ish, ommaviy harkatlar” deb izoh berilgan. “Ommaviy tadbir” tushunchasiga O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o‘tkazish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi (2014-yil 29-iyul) 205-son qarorning 3-bandida³ quyidagicha tarif berilgan :

Ommaviy tadbir – 100 va undan ortiq kishilarning ijtimoiy – siyosiy (anjumanlar , konfrensiyalar, syezdlar, va boshqalar) madaniy-ommaviy ko‘ngilochar-tomosha dasturlari (musiqiy, adabiy va boshqa festivallar, konsert, teatr, sport, reklama tadbirlari, xalq sayillari, sirk, milliy namoyishlar va o‘yinlar, kurik tanlov va boshqalar) shuningdek umumxalq , diniy , kasb bayramlarini o‘tkazish maqsadida ommaviy tadbirlarni o‘tkazish obektida tashkil qilinadigan fuqarolarning birgalikda qatnashishlari ommaviy tadbir hisoblanadi. Ommaviy tadbirlarni o‘tkazish chog‘ida turli nojo‘ya holatlar va ko‘ngilsiz vaziyatlar sodir bo‘lmasligini taminlash uchun ommaviy tadbirlarni tashkillashtirish va o‘tkazish tartibini qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshirish maqsadga muvofiqdir. Hozirgi kunda birgina Sirdaryo viloyatida o‘tkazilayotgan 100 dan ortiq ommaviy tadbirlarni tinch va osoyishta o‘tkazilishi shuningdek yong‘in havfsizligi, yo‘l harakati havfsizligi, jamoat tartibi va havfsizligini taminlash faqt bir organga, yani ichki ishlar organlariga yuklatilayotganini ko‘rishimiz mumkin. Hozirgi kunda dunyo mamlakatlarida ommaviy tadbirlarni o‘tkazishda jamoat tartibi va xavfsizligini ta‘minlash ko‘p qirrali va kompleks tavsiflanuvchi masala sifatida davlat, jamoat tashkilotlari, fuqarolarning doimiy diqqat markazida bo‘lib kelayotgan muammolardan biri. Ommaviy tadbirlarni o‘tkazishda jamoat tartibi va xavfsizligini ta‘minlash bir tomondan, fuqarolarning erkin ravishda yig‘ilishlar o‘tkazishga bo‘lgan huquqlarini kafolatlash bilan bog‘liq bo‘lsa, boshqa tomonidan ommaviy tadbirlarni ruxsatsiz va noqonuniy holda o‘tkazish davlat va jamiyat xavfsizligiga tahdid sifatida baholanadi. Xorij mamlakatlaridan AQSH (2020), Fransiya (2018), Ukraina (2018), Belarus (2020), Qirg‘iziston (2018, 2020) va boshqa davlatlarda ommaviy tadbirlarni o‘tkazish, jumladan, ko‘cha namoyishlari va mitinglar bilan bog‘liq noxush holatlarning yuzaga kelganligi

³ O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “ Ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o‘tkazish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi (2014-yil 29-iyul) 205-son qarori

masalaning dolzarbligini ko'rsatadi. Jahon miqyosida ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazishni tashkiliy-huquqiy tartibga solish muammolarini o'rganishga oid ilmiy tadqiqot ishlari amalga oshirilmoqda. Bu borada, ayniqsa ommaviy tadbirlar vaqtida ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy va diniy omillar ta'sirida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan tartibsizliklar, noqonuniy miting va ko'cha yurishlari kabi murakkab jarayonlarning rivojlanish qonuniyatlarini o'rganish, mazkur omillar natijasida paydo bo'lishi mumkin bo'lgan ijtimoiy xavfning oldini olish va ommani boshqarishning ilmiy asoslangan samarali mezonlarini ishlab chiqish, jamoat tartibi hamda fuqarolar xavfsizligini ta'minlash darajasini oshirish bilan bog'liq muammolarning ilmiy asoslangan yechimlarini topishga qaratilgan tadqiqotlar muhim ahamiyat kasb etmoqda. O'zbekiston Respublikasida ham milliy davlatchilik va suverenitetni mustahkamlash, xavfsizlik va huquq-tartibotni ta'minlashga qaratilgan keng ko'lamlı islohotlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, jami o'tkazilgan ommaviy tadbirlar 2022 yilda 74 811 tani tashkil etgan bo'lsa, 2023 yilda ushbu ko'rsatkich 109 977 taga yetib, o'tgan yilga nisbatan 47 foizga oshgan⁴. Tadbirlarda ishtirok etuvchilar ko'rsatkichining 259 051 nafardan (2018 yilda) 357 978 nafarga (2023 yilda) yetib, 58 foizga ko'payganligil mamlakatimizda ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazishda jamoat tartibi hamda fuqarolar xavfsizligini ta'minlash, jamoat tartibining ommaviy buzilishini oldini olishda ichki ishlar organlarining boshqa huquqni muhofaza qiluvchi, davlat hokimiyati organlari va fuqarolik jamiyati institutlari bilan hamkorligining ilmiy-nazariy asoslari va tashkiliy-huquqiy mexanizmlarini yanada takomillashtirishni taqozo etib, mazkur yo'nalishda ilmiy izlanishlar olib borish, ularning natijalarini huquqni qo'llash amaliyotiga tatbiq etishni talab etadi. Davlat hokimiyati va boshqaruv organlari, yuridik va jismoniy shaxslar ommaviy tadbirlarni o'tkazish tashkilotchilari bo'lishlari mumkin. Quyidagilar: tashkilotchilar, artistlar, sportchilar va dasturlarda nazarda tutilgan tomoshali chiqishlarni(harakatlarni) bevosita amalga oshiruvchi boshqa shahslar hamda tomoshabinlar ommaviy tadbirlar qatnashchilari hisoblanadilar. Har bir ommaviy tadbir tashkil yetilishi va o'tkazilishi uchun ma'lum hudud va obyekt zarur bo'ladi va uning ham o'ziga xos huquq va majburiyatlari mavjud bo'ladi.

“Ommaviy tadbir” tushunchasiga O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish tartibini yanada

⁴ www.stat.uz

takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi (2014-yil 29-iyul) 205-son qarorning⁵ 3-bandida ushbu muammoga sazovor tashkilot, muassasaga quyidagicha tarif berilgan :

Ommaviy tadbirni o'tkazish obyektining ma'muriyati - tasarrufida, foydalanishda, ixtiyorida ommaviy tadbirni o'tkazish obyekti joylashgan davlat organi, yuridek va jismoniy shaxs; Bundan tashqari ushbu qarorda ommaviy tadbirlar bilan bog'liq bir qancha zarur tushunchalar va ularning ta'rifi berilgan:

birinchi toifadagi ommaviy tadbir – 200 va undan ko'p kishilar ishtirokida Toshkent, Nukus shaharlari va viloyat markazlari hududida o'tkaziladigan ommaviy tadbir;

ikkinchi toifadagi ommaviy tadbir – birinchi toifaga kirmaydigan ommaviy tadbir; ommaviy tadbir o'tkazish obyekti – ommaviy tadbirlarni o'tkazish uchun maxsus mo'ljallangan yoki moslashtirilgan, yong'inga qarshi xafvsizlik, tez tibbiy yordam ko'rsatish, evakuatsiya qilish, kommunikatsiya, muhandis-texnik himoya vositalari va ommaviy tadbir ishtirokchilarining xafvsizligini ta'minlashning boshqa vositalari va tizimlari bilan jixozlangan, birinchi va ikkinchi toifadagi ommaviy tadbirlarni o'tkazish obyektlari ro'yxatlariga kiritilgan ochiq joy o'chastkalari, binolar, inshootlar va boshqa joylar (ma'daniyat va ma'rifat muassasalari, sport majmualari va boshqalar);

ommaviy tadbir tashkilotchisi – ommaviy tadbirni tashkil qilish va o'tkazish majburiyatini o'z zimmasiga olgan davlat organi, yuridik shaxs va 18 yoshga yetgan jismoniy shaxs;

ommaiy tadbir dasturi – ommaviy tadbirni o'tkazish maqsadlari, obyekti, sanasi va aniq vaqtini, har bir bosqichini o'tkazish uchun javobgar bo'lgan shaxslarni ko'rsatgan holda uning asosiy bosqichlarining vaqt bo'yicha jadvalini (bosqichma bosqich rejasini), foydalaniladigan texnik va muhandis-texnik vositalar (sahna maydonchasi, ovoz kuchaytirish, elektr ta'minoti manbai, chiroq va pirotexnika bilan bezatilishi, tibbiy xizmat ko'satish, ommaviy tadbir o'tkazilgandan keyin hududning yig'ishtirilishi)ni belgilab beruvchi, ommaviy tadbirni o'tkazish obyektining ma'muriyati bilan kelishuv bo'yicha ommaviy tadbir tashkilotchisi tomonidan tasdiqlangan hujjat;

ommaviy tadbir o'tkazish uchun ruxsatnoma – ommaviy tadbirni o'tkazish huquqini beradigan, vakolatli organ tomonidan qabul qilinadigan va ommaviy tadbir tashkilotchisiga beriladigan qaror;

ommaviy tadbirni o'tkazish obyektiga tutash hududlar – chegaralari mahalliy hokimiyat organlarining qarorlari bilan belgilanadigan joy uchastkalari;

---

⁵ O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi (2014-yil 29-iyul) 205-son qarori

vakolatli organ – Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar, tuman (shahar) hokimliklari;

ommaviy tadbir ishtirokchilari – ommaviy tadbir dasturida ko‘zda tutilgan ommaviy tadbirlarni amalga oshiruvchi tashkilotlar, artistlar, sportchilar va boshqa shaxslar, shuningdek tomoshabinlar. Ommaviy tadbirlar birinchi va ikkinchi toifadagi ommaviy tadbirlarni o‘tkazish obyektlari ro‘yxatiga kiritilgan obyektlarda o‘tkazilishi mumkin. Birinchi toifadagi ommaviy tadbirlarni o‘tkazishda obyektlarning ro‘yxati Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining takliflari bo‘yicha O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan tasdiqlanadi. Ikkinchi toifadagi ommaviy tadbirlarni o‘tkazish obyektlarining ro‘yxatlari tumanlar (shaharlar) hokimliklarining takliflari bo‘yicha Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklari tomonidan tasdiqlanadi. Ayrim ommaviy tadbirlar O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Qoraqalpog‘iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining qarorlari asosida, birinchi va ikkinchi 25 toifadagi ommaviy tadbirlarini o‘tkazish obyektlarining ro‘yxatlariga kiritilmagan joylarda o‘tkazilishi mumkin. Ommaviy tadbirni o‘tkazish uchun ruxsatnoma (keyingi o‘rinlarda ruxsatnoma deb ataladi) asosida, ommaviy tadbir dasturiga muvofiq ommaviy tadbirning tashkilotchisi tomonidan o‘tkaziladi. Ruxsatnoma olgunga qadar ommaviy tadbirning tashkilotchisi va boshqa shaxslar ommaviy axborot vositalarida, Internet tarmog‘ida ommaviy tadbirning o‘tkazilishi to‘g‘risida e‘lon berish, reklama materiallarini tarqatish, ommaviy tadbirni o‘tkazish joyi, sanasi va vaqti to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni boshqa tarzda tarqatish, chiptalar sotilishini amalga oshirish huquqiga ega emas. Ruxsatnomalar Vazirlar Mahkamasi qarori bilan belgilangan tartibda maxsus elektron axborot tizimi orqali beriladi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti yoki O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlarida belgilangan ommaviy tadbirlarni o‘tkazish obyektlarida ommaviy tadbirlarni o‘tkazish uchun ruxsatnomalar olish talab qilinmaydi. Ko‘chma sirkalar (shapito, dorbozlar guruhleri) tomonidan o‘tkaziladigan tomosha tadbirlariga ommaviy tadbir o‘tkazish uchun ruxsatnoma va ruxsat berish xususiyatiga ega boshqa hujjatlarni olish talab etilmaydi, bunda tadbir tashkilotchilari uni o‘tkazish joyi va vaqti to‘g‘risida ichki ishlar organlarini kamida 10 kun oldin yozma ravishda xabardor qiladi. Ichki ishlar vazirligi, Milliy gvardiya va Favqulodda vaziyatlar vazirligi organlari ko‘chma sirkalar (shapito, dorbozlar guruhleri) tomonidan o‘tkaziladigan tomosha tadbirlarida jamoat tartibi va yong‘in xavfsizligini to‘lov undirilmagan holda ta‘minlaydi. 26 O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o‘tkazish tartibini yanada takomillashtirish chora-

tadbirlari to'g'risida" gi (2014-yil 29-iyul) 205-son qarori Davlat organlari va tashkilotlari tizimidagi madaniyat va istirohat bog'lari, sport inshootlari, sayilgohlar va boshqa ochiq hududlarda ko'chma sirkalar (shapito, dorbozlar guruhlari) tomonidan tomosha tadbirlari o'tkazish uchun ijara to'lovi va boshqa turdagi to'lovlar undirilmaydi. Saylovchilar bilan uchrashuvlar kabi ommaviy tadbirlarda ularning o'tkazilish joyi va vaqti haqida saylovoldi tashviqotini olib boruvchi subyekt tomonidan tegishli tuman (shahar) hokimliklarini kamida uch kun oldin yozma ravishda xabardor qilgan holda o'tkaziladi. Bunda, ushbu ommaviy tadbirlarni o'tkazish uchun ruxsatnoma talab qilinmaydi. O'zbekiston Respublikasi hududida «Navro'z», «Mustaqillik» va «Yangi yil» umumxalq bayramlarini o'tkazish bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Prezidenti, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qarorlariga muvofiq tashkil qilinadigan ommaviy tadbirlar Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahar hokimliklarining qarorlari asosida o'tkaziladi. Ruxsatnomalar, odatda, ommaviy tadbir tashkilotchisining arizasida ko'rsatilgan muayyan tadbirni bir marotaba o'tkazish uchun beriladi. Bir qator ommaviy tadbirlar bir turdagi dastur bo'yicha aynan bitta ommaviy tadbirni o'tkazish obyektida aynan bitta ommaviy tadbirning tashkilotchisi tomonidan o'tkazilgan taqdirda (kinoseanslar, teatr spektakllari, sirk tomoshalari va shu kabilar) ommaviy tadbir ishtirokchisining arizasiga ko'ra vakolatli organ tomonidan ommaviy tadbirlarning umumiy sonini ko'rsatgan holda, bir yilgacha amal qilish muddati bilan, bir qator ommaviy tadbirlarni o'tkazish uchun yagona ruxsatnoma berilishi mumkin.

Ommaviy tadbirlarini o'tkazish jarayonida vujudga kelishi mumkin bo'lgan huquqbuzarliklar va jinoyatlarni oldini olish tizimini shakllantirishda bir qancha kamchilik va muammolarga duch kelmoqdamiz.

Xususan:

- *ommaviy axborot vositalari bilan hamkorlik tizimli yo'lga qo'yilmagan;
- *aholi turarjoylarida jamoat tartibini saqlash va xavfsizlikni ta'minlashda, jinoyatlarning oldini olishda "Fidokor yoshlar" jamoatchilik tuzilmasi bilan ishlash saviyasi pastligicha qolmoqda;
- *bundan tashqari profilaktika inspektorlari tomonidan ommaviy tadbirlarini tashkil yetish jarayonida amalga oshirilishi lozim bo'lgan vazifalarni bajarishga to'sqinliklarning yuzaga kelishi, tadbirlar davomida profilaktika inspektorining zimmasiga yuqori turuvchi HMQO lari tomonidan o'z vazifasigi kirmaydigan majburiyatlar va ko'rsatmalarining joriy etilishi.

Shu muammolardan kelib chiqib quydagi takliflarni tavsiya etaman.

- *Ommaviy axborot vositalari bilan hamkorlikni kuchaytirish lozim;

*Профилактик xisobda turuvchi shaxslar bilan ishlashda ularni individual xususiyatlarini inobatga olib, profilaktik ishlarni amalga oshirish;

*Jamoat joylarida xamda axoli gavjum ko'chalarda jinoyatchilikka qarshi qurashish, huquqbuzarliklarni oldini olish va boshqa hodisalardan xabardor bo'lish maqsadida Turkiya tajribasidan foydalanish ya'ni ko'chalarda signallar o'rnatish, ular jinoyat yoki boshqa xabarlarini politsiyaga xabar berib turadi, bu ayniqsa axoli gavjum joylarda kriminogen vaziyatni bartaraf etishga imkon beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi T 2021 y. 18,52 -moddalari.
2. O'zbekiston Respublikasi JK Maxsus qism T 2021 y
3. O'zbekiston Respublikasi Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksi T. 2021 y
4. O'zbekiston Respublikasi Oila kodeksi T 2021 y
5. O'zbekiston Respublikasi Mexnat kodeksi T 2021 y
6. O'zbekiston Respublikasining JIK T 2021 y
7. O'zbekiston Respublikasining 1998 yil 1 maydagi "Axolini ish bilan ta'minlash to'g'risida" gi qonuni
8. O'zbekiston Respublikasining 2010 yil 29 sentabrdagi "Voyaga yetmaganlar zrtasida nazoratsizlik va huquqbuzarliklar profilktikasi to'g'risida"gi qonuni.
9. O'zbekiston Respublikasining 2014 yil 14 maydagi "Huquqbuzarliklarni oldini olish to'g'risida"gi qonuni.
10. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining " Ommaviy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi (2014-yil 29-iyul) 205-son qarori.